A°. 1858. N°. 18.

DONDERDAG 21 JANUARIJ.

UTRECHTSCHE PROVINCIALE EN STADS-COURANT

Algemeen Advertentie-Blad.

De Prijs van dit Blad is per vierendeel jaars:
Voor de Stad . . . . *f* 4.50
Franko per post . . . . - 5.—
Bijvoegsels, als ook de Verslagen der zittingen van de Provinciale Staten en van den Raad van Utrecht, worden den geabonneerden *gratis* toegezonden.

VERMINDERDE PRIJZEN der ADVERTENTIEN.

1°. Bekendmakingen van Geboorten, Huwelijken, Sterfgevallen, Dankbetuigingen, even als alle andere gewone advertentiën van Verkoopingen, Verhuringen, Verpachtingen, enz. van 1—5 regels *f* 1,—
Elke regel daarboven . . . . - 0,20

2°. Programma's van geleerde en andere genootschappen of kommissiën, oproepingen, of aanbevelingen tot liefdadigheid, of lijsten van ontvangene giften 1—10 regels . . . . . . *f* 1,—
Elke regel daarboven . . . . - 0,05

Zegelregten en Brieftporten worden afzonderlijk berekend, even als een Exemplaar der Courant, hetwelk den inzender eener Advertentie bij elke eerste plaatsing bekomt, zoo hij de ontvangst daarvan niet vooraf afzegt.

Bij deze COURANT behoort een BIJVOEGSEL.

UTRECHT 21 Januarij.

Omtrent de beperkende maatregelen, door de Fransche regering jegens de pers genomen, en waarvan wij gister reeds *per telegraaf* mededeeling mogten doen, zal men onder Parijs nader berigt vinden; of dit het regte middel zal wezen, om de oppositie tegen de keizerlijke dynastie en instellingen te fnuiken, is misschien te betwijfelen. Gelukkiger dan deze daad van het keizerlijk bewind mag men de redevoering noemen, die wij gister in haar geheel hebben opgenomen, en die iedereen met belangstelling zal gelezen hebben. De Keizer heeft alle kwestiën met groote openhartigheid behandeld, en met veel kracht uiteengezet wat hij van de toekomst van zijn keizerrijk hoopt en wenscht. In 't buitenland moet dit staatsstuk ontegenzeggelijk goeden indruk maken; men mag wenschen, dat ook in Frankrijk des keizers woorden met ingenomenheid zullen worden ontvangen en een partijgeest zullen fnuiken, die in Frankrijk misschien nog heilloozer is, dan de onwentelingsgeest die er zich altijd eenigermate zal blijven vertoonen.

Omtrent den moordaanslag zal men op nieuw opmerkelijke bijzonderheden onder Parijs vinden. In de departementen was hier en daar reeds voor eenige dagen het gerucht verbreid van den onverwachten dood des keizers; er openbaarde zich zelfs hier en daar agitatie. Om de vertakkingen van het komplot te trachten op te sporen zal de instruktie van de zaak niet te haastig gaan. — Van de muiterij in Ancona zijn nog geene stellige berigten. Alleen heeft men berigt van eene algemeene agitatie in Midden-Italië, waar de geheime genootschappen zich blijven organiseren. Men heeft zelfs dezer dage te Bologna een paar doodvonnissen voltrokken wegens zamenzwering.

In Engeland verwacht men van wege de Regering voorstellen tot het op nieuw magtigen van het ministerie, om even als in 1848 weder om politieke redenen uitwijzingen te kunnen doen van ballingen, die echter beroep blijven houden op den bijzonderen Raad. — Behalve deze zaak zijn het in Londen de huwelijksfeesten, die de aandacht boeijen. De Indiesche aangelegenheden geraken er zelfs door op den achtergrond; mogen geene ongunstige berigten plotseling de feestvierenden komen ontrukken aan hunne vreugde.

Omtrent het langdurig bestaan van het kabinet *Isturitz* koestert men te Madrid weinig goede hoop. De deelneming van Spanje aan de expeditie tegen Cochin China is anders een bijzonder goed teeken van leven voor het door slecht bestier geteisterde schiereiland.

Uit N. Amerika heeft men berigten, die belangrijk mogen heten, omdat ze verslag geven van den *Coup d' Etat* met goed gevolg door generaal *Comonfort*, in de Republiek Mexiko gewaagd. Den dag te voren had hij in het kongres gezegd, dat hij dat ligchaam den volgenden dag zou uiteen jagen. De stoutheid der verklaring had aan hare verwezentlijking doen twijfelen. Het wekte den volgenden dag dus wel verwondering, dat hij zich werkelijk als diktator liet uitroepen; hij heeft de grondwet van 1857 bij proklamatie afgeschaft, omdat die aan de wenschen des volks niet voldeed; hij zegt in die proklamatie verder, dat de troepen niet mogen verdedigen, wat de natie niet wil. Binnen 3 maanden zal intusschen een nieuw kongres bijeenkomen, om eene grondwet te maken, die dan aan de eindstemming der bevolking zal worden voorgesteld. De ambtenaren, die in de verandering geen genoegen nemen, zijn van zelf ontslagen. Algemeen schijnt echter deze *Coup d'Etat* gehuldigd te worden, behalve door de priesters.

In de Unie begint de zaak van *Walker* meer gewigt te erlangen. In het Zuiden heeft zijne arrestatie veel misnoegen gewekt; men houdt er meetings ten zijnen gunste; te Washington zijn in de beide Wetgevende kamers inlichtingen gevraagd omtrent de handelwijze der regering in deze.

:— Terwijl het ons verheugt te kunnen berigten, dat H. K. H. prinses *Frederik* der Nederlanden, die sedert eenigen tijd zeer lijdende was, dagelijks in beterschap toeneemt, — moeten wij met leedwezen melden, dat H. K. H. prinses *Hendrik* der Nederlanden, heden nacht door eene zeer ernstige ongesteldheid is aangetast geworden.

§— Het ontwerp betrekkelijk het invoeren van eenige maatregelen van bezuiniging met opzigt tot het hoog militair geregtshof te Utrecht, heeft tot verschillende aanmerkingen aanleiding gegeven. Deze voordragt is in zoo ver met genoegen ontvangen, als daaruit blijkt, dat de regering eindelijk met ernst aan eene zoo hoog noodige hervorming der militaire strafregtspleging denkt, en bij voorraad, althans eenigermate, te gemoet wil komen aan de luide, telkens herhaalde klagten over den kostbaren, weinig doeltreffenden voet, waarop het hoog militair geregtshof is ingerigt.

Reeds bij den eersten opslag valt in het oog, dat de regering zich bij het zamenstellen van deze hare voordragt binnen zeer enge grenzen beperkt heeft. Daarbij wordt de tegenwoordige inrigting der militaire regtsmagt, die zoo dringend verbetering behoeft, nagenoeg geheel onaangeroerd gelaten. Tevens wordt niet de minste poging beproefd, om eenige der meest stuitende gebreken van de militaire strafwetboeken weg te nemen, die sedert lang door alle deskundigen als verouderd, noodeloos gestreng en in menig opzigt in strijd met goede beginselen van strafwetgeving zijn veroordeeld.

Men wenschte het tegenwoordige wets-ontwerp te baat genomen te hebben, om eenige der gewenschtste hervormingen en verbeteringen in de militaire strafwetgeving en in de inrigting van de militaire regtsmagt te kunnen brengen. Verscheidene punten werden daartoe aangevoerd, o. a. de vraag, of, wat het Hoog Mil. Geregtshof en de Krijgsraden betreft, wel volledige uitvoering wordt gegeven aan het gebiedend voorschrift van art. 156 der Grondwet, dat *alle* vonnissen met open deuren uitgesproken en de teregtzittingen in het openbaar gehouden worden? Al verder behoorde de aanvulling in aanmerking te komen der bekende leemte in onze militaire strafwetboeken met opzigt tot de verjaring. Evenzoo zou eene wezenlijke verbetering in den bestaanden staat van zaken worden gebragt, wanneer de artikelen der Provisionele Instruktie en van de overige militaire strafverordeningen wierden ingetrokken, die de beregting der kommune delikten betreffen. Waar militairen met burgerlijke personen kommune delikten hebben gepleegd, staan zij, uithoofde der konnexiteit nu reeds voor den burgerlijken regter te regt (art. 54 der instruktie). Het zou allezins nuttig en wenschelijk zijn, dit beginsel verder uit te strekken en de regtspraak over kommune delikten, door militairen gepleegd, in eenen algemeenen zin aan den burgerlijken regter toe te vertrouwen. Eindelijk schijnt het allezins de aandacht te verdienen, of het beginsel der wet van 28 Junij 1854, wat het in aanmerking nemen van verzachtende omstandigheden betreft, ook niet voor den militairen regter regel zou moeten worden, en of niet soortgelijke mildere bepalingen omtrent het bestraffen van het krijgsvolk te lande zouden worden ingevoerd, als bij de wet van 28 Junij 1854 voor het krijgsvolk te water zijn vastgesteld.

Onder het bespreken van deze onderscheidene voorslagen tot het breugen van verbetering in het militaire regtswezen, werd de aanmerking gemaakt, dat sommige daarvan, hoe aanbevelenswaardig ook op zich zelven, weinig kans hadden om den bijval der Regering te verwerven. Hoe kon men bijv. leden van het provinciale geregtshof te Utrecht aanwijzen om het burgerlijk element in het Hoog Militair Geregtshof uit te maken, als het voortdurend bestaan van deze en andere provinciale geregtshoven aan gegronden twijfel onderhevig is? Zelfs zou er iets gewaagds in zijn, aan de leden der arrondissements-regtbanken eenig aandeel in de militaire regtspleging toe te kennen, als men nog niet weet, hoe die regtbanken voortaan zamengesteld zullen zijn.

Wat nu de bezuiniging betreft, die achtte men zeer luttel. Tegenwoordig is het hof voltallig, en men moet dus wachten op het overlijden van een der leden, of dat een hunner op 70 jarigen leeftijd op pensioen kan worden gesteld, welk pensioen echter nog zeer belangrijk is, en voor elk lid slechts *f* 1100 bezuinigt.

Daarenboven is het niet-vervullen der beide toekomstige vakatures geenszins onvoorwaardelijk bepaald. Het wordt afhankelijk gesteld van de vraag, of de dienst der justitie het toelaat, en nu schijnt het bedenkelijk, of, zoo lang in art. 28 der Provisionele Instruktie geene meer doortastende verandering wordt gemaakt dan art. 2 van het wetsvoorstel medebrengt, het aantal officieren der zee- en landmagt, die tot het hof behooren, wel tot vier kan worden verminderd.

In de tweede plaats wenscht de regering bezuiniging te verkrijgen door eene vermindering der jaarwedden van den voorzitter, de leden, den advokaatfiskaal en den griffier bij het hof. Maar deze vermindering zal, daar de aanwezige titularissen, volgens art. 3 van het ontwerp, hunne tegenwoordige jaarwedde behouden, eerst in eene misschien verwijderde toekomst werken.

De eenige wezenlijke bezuiniging, die voor 's hands uit de invoering der voorgedragene wet zal voortvloeijen, zal het gevolg zijn der bij art. 5 bepaalde afschaffing der betrekking van provoost-generaal en der instelling van hellebaardiers. Maar als men bedenkt, dat aan deze beambten, zoo zij geen aanspraak hebben op pensioen, wachtgeld zal moeten worden toegekend, en dat, volgens de slotbepaling van art. 5 andere beambten in hunne plaats zullen moeten worden gesteld, zal de winst der schatkist ook uit dezen hoofde niet groot zijn.

Na deze mededeeling van hetgeen over de wet in haar geheel is behandeld, meent de kommissie van rapporteurs als haar eigen gevoelen te moeten mededeelen, dat het allezins wenschelijk zou zijn, indien de regering den thans haar gegeven tijd te baat nam, om de herziening der militaire strafregtspleging op eenigzins ruimer schaal te doen plaats hebben, dan zij tot nu toe bedoelt.

§— Wij zijn heden bekend gemaakt met het voorloopig verslag der kommissie van rapporteurs over het ontwerp tot herziening van het tarief van regten op den in-, uit- en doorvoer. De meerderheid der leden in de afdeelingen tegenwoordig, drong aan op eene herziening op grootere schaal. Vrij algemeen uitte men den wensch, dat de regering het geheele tarief aan eene herziening onderwerpe. De afschaffing van de opcenten en de verdere ontheffing of vermindering van regten op grondstoffen en voedingsmiddelen werden algemeen goedgekeurd. Behoudens eenige uitzonderingen vereenigde men zich vrij algemeen met het beginsel, om de uitvoerregten af te schaffen en verder te verminderen. De meerderheid vereenigt zich met het beginsel, om door vereenvoudiging van het tarief en door de heffing van een gelijk regt op een groot aantal artikelen gelijkmatigheid en eenvoudigheid te bevorderen. Evenzeer dacht de meerderheid eenstemmig met de regering omtrent de wenschelijkheid om de regten voor zeer vele goederen naar de waarde in plaats van naar het gewigt of de hoeveelheid te heffen; alsmede omtrent de wenschelijkheid, om vele regten te verminderen en in het algemeen het maximum van regten in den regel op 5 pCt. der waarde te bepalen. Ten aanzien van de toepassing dier beginselen, zoo als die is voorgesteld, week het gevoelen der meerderheid dikwerf van dat der regering af; ook veelal ten aanzien van goederen, welke niet in de voordragt worden genoemd en welke dus aan de bestaande regten onderworpen blijven. Algemeen verlangde men eene grootere

uitbreiding der vrijdommen; zoo wees men o. a. op blik in bladen, koper in staven en platen, geplet lood en alle andere half bewerkte metalen, katoenen en linnen garens, enz. De meerderheid heeft bezwaar tegen het belasten van katoenen, manufakturen en geslagen ijzerwerk met 5 pCt. der waarde; zij vond dit te hoog. Het reciprociteitstelsel wordt door de groote meerderheid onverdedigbaar geacht. De groote meerderheid vereenigde zich met het beginsel door de regering aangenomen, betreffende de uitvoerregten. De groote meerderheid verlangde, dat de weefgarens geheel vrij van regten gesteld zouden worden in het belang van onze weverijen. De aanmerkelijke vertraging van invoerregt op de granen vond bij de meerderheid bezwaar. Algemeen verlangde men alle natuurkundige en mathematische instrumenten van regten vrijgesteld te zien.

:— Verscheidene handelaren te Rotterdam hebben aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal een adres ingediend, het verzoek behelzende, dat er maatregelen mogen genomen worden, om den verderen achteruitgang in den suikerhandel te voorkomen, door de akzijns op de suiker in verhouding te brengen met die in andere rijken.

:— Verschillende fabrikanten, ijzergieters, zeepzieders enz. te Maastricht, Roermond, Eindhoven, Geldrop, Helmond, 's Bosch, Arnhem, Almelo, Enschede, Amsterdam, Haarlem, Leyden, 's Hage, Delft en Rotterdam, hebben zich tot de Tweede Kamer der Staten-Generaal gewend, gewigtige bedenkingen aanvoerende tegen het bij de Kamer aanhangig ontwerp tot herziening van het tarief van regten op den in- uit- en doorvoer.

— Men verzekert, dat er weldra een zeer uitvoerig verslag in 't licht zal komen over den toestand onzer koloniën en wel gedurende een tijdvak van *tien* jaren. Welligt beslaat dat belangrijke stuk ongeveer *honderd* vellen druks.

— Uit 's Hertogenbosch wordt aan de *Arnh. Ct.* het volgende geschreven: Door den gemeenteraad dezer stad is, bij de behandeling der begrooting, algemeen de wensch geuit, om de stedelijke politie uit te breiden, daar de ondervinding leert dat, hoe goed het personeel ook moge zijn, die niet voldoende is, vooral met betrekking tot de kleinste overtredingen of zoogenaamde straatpolitie.

Men verzekert ons, dat die wensch zoo spoedig doenlijk zal bevredigd worden.

— Den 18 dezer is aan de Hoogeschool te Groningen bevorderd tot dokter in de regten de heer *J. A. van Gennep*, van Groningen, met Theses.

— De administratie van den Nederlandschen Rijnspoorweg heeft thans weder openbaar gemaakt een vergelijkenden staat over de maanden December 1856 en 1857, aanwijzende de resultaten van het verminderd tarief voor vracht- en koopmansgoederen. In Dec. 1856, dat is voor de vrachtvermindering, heeft het goederenvervoer opgebragt *f* 13722.09 en daarentegen in 1857 na de vrachtvermindering, de som van *f* 29052.35.

— De heer *J. van Gogh*, van Utrecht, hield Dingsdag jl. in de maatschappij Felix Meritis te Amsterdam eene belangrijke verhandeling over de *reddingbooten*, een onderwerp, hetwelk voor eene zeevarende natie als de onze, wier vaderland eene zoo uitgebreide en gevaarlijke zeekust heeft, van groot gewigt moet worden geacht. De Spr. (officier bij de Nederlandsche zeemagt), toonde in het begin zijner rede aan, met hoeveel ijver en voorzigtigheid men in Engeland getracht heeft om eene zoo volmaakt mogelijke reddingboot te vervaardigen en welke daarvan de vereischten zijn, opgemaakt uit de ondervinding van vele jaren. Vervolgens vermeldde de Spr. hoe ook reeds vroegtijdig door de Nederlanders krachtige pogingen zijn in het werk gesteld om schipbreukelingen uit hunnen gevaarlijken toestand te redden, en hoe velen onzer natuurgenooten door de bemoeijingen van de beide hier te lande gevestigde reddingboot-maatschappijen aan den dreigenden dood zijn ontrukt. Met lof gewaagde ook de Spr. van de ijverige pogingen hier te lande ten koste gelegd aan het vervaardigen van goede reddingbooten, waarvan o. a. ten bewijze kan strekken, dat aan de boot van den heer *W. van Houten*, te Rotterdam, de zevende rang onder 280 mededingers bij den wedstrijd in Engeland in 1851 werd toegekend. *Amst. Ct.*

— Eergister ontsliep te Amsterdam mr. *Maurits Cornelis van Hall*, oud-president der arr.-regtbank te dier stede, staatsraad in buitengewone dienst, kommandeur der orde van den Nederl. Leeuw en van die der Eikenkroon met de Ster. Hij bereikte den hoogen ouderdom van bijna negentig jaren, van welke hij vele doorbragt in onderscheidene, meest [illegible] betrekkingen. Hij werd geboren den 4 [illegible] 1768. Reeds op zijn 19e jaar werd zijn naam als advokaat bij de Amsterdamsche balie genoemd, nevens [illegible] van de beide *Bondt's*, *R. J. Schimmelpenninck*, en andere hooggeachte regtsgeleerden van dien tijd. Zeven jaren daarna werd hij tot staatsbetrekkingen geroepen, waarin hij even zoovele jaren werkzaam bleef; later werd hij door den Koning tot president der regtbank aldaar benoemd, welke betrekking hij met eere en waardigheid heeft bekleed.

Onze lezers zullen zich nog wel herinneren hoe de Amsterdamsche balie, ten jare 1856, hem op zijnen 88en jaardag hare hulde bragt, welke plegtige handeling door eene medalje met zijne beeldtenis en toepasselijke bijschriften, hem in goud aangeboden, in duurzaam aandenken bewaard wordt. Onder de letterkundigen en dichters van zijn tijdvak heeft hij mede zich een welverdienden roem verworven. Daarvan zullen zijne werken blijven getuigen, van welke, behalve een aantal kleine stukjes en losse gedichten, uitmunten zijne *Gedichten*, 3 dln., *Plinius Secundus. Valerius Messala Corvinus*, *Regtsgeleerde Verhandelingen*, zijne geschriften over *van Kinsbergen*, *Hendrik van Brederode* en *R. J. Schimmelpenninck*. Ook nog in zijn hoogen ouderdom bleef hij ten deze werkzaam, blijkens menig geschrift, niet in den handel, en alleen voor vrienden gedrukt, waarvan wij alleen noemen *Dichterlijk geschenk* (1854) en *Navolging van oude Latijnsche Dichters* (1855). *A. C.*

— De Hooge Raad der Nederlanden heeft gister uitspraak gedaan op het beroep in kassatie van *R. Vette*, bij arrest van het prov. geregtshof in Noord-Holland, ter zake van kindermoord, door de ongehuwde moeder gepleegd, veroordeeld tot de straffe des doods. De Raad heeft het beroep *verworpen*.

— In de op eergisteren gehoudene generale kerkelijke vergadering van de Evang. Luthersche gemeente te Amsterdam is, tot vervulling der vacerende zesde predikantsplaats, de navolgende (alphabetisch gestelde) nominatie uitgebragt van Ds. *J. H. W. Buckman*, te Middelburg; *J. R. Eilers Koch*, te Rotterdam; *W. D. Statius Muller*, te Schiedam; *R. Reudler*, te Deventer; *P. A. Roll*, te Leiden, en *J. A. Schuurman*, te 's Hage.

— Gelijk bekend is, heeft de regering van Japan in ons land drie oorlogsstoombooten besteld, waarvan de tweede, Jedde genaamd, thans aan het Nieuwe werk, te Rotterdam, gereed ligt, met welker kommandement belast is de scheepskapitein *d'Arnaud Gerkens*, die met zijne familie eerstdaags de reis naar Japan aanvaarden zal. Onder meer andere zaken worden overgevoerd voor eene enorme som fraai ingebonden boekwerken, over kunsten en wetenschappen, enz. *N. H. en Eff. bl.*

WATERHOOGTE.

Arnhem, 20 *Jan.* 0.10 El; + AP. 7.05. Gew. 8 d.
Keulen, 19 » 1 v. 9 d. (2 v. 1 d. Rijnl.
Gew. 1 duim. Rijnl.

De Rijnhoogte te Keulen den 20. Jan. 1 voet 8 duim of 2 voet 0 duim Rijnlands.

Zitting van den Stedelijken Raad van Amersfoort, van 19 Jan. 1858.

Voorzitter Mr. *A. G. Wijers*.

Tegenwoordig zijn 12 leden; afwezig de HH. *de Jong* en *Scheerenberg*, met kennisgeving, en *Diemont*.

Aan de orde der beraadslaging is het rapport der komm. betrekkelijk de invordering der belasting op den turf. De Voorz. brengt eenige bedenkingen in 't midden tegen de konklusie van het rapport. De heeren *Zegers Veeckens* en *v. Bel* beweren, dat de wijze van uitvoering van art. 3 der verordening in strijd is met art. 269 der gemeentewet. Het voorstel tot herziening van de verordening op de invordering aan de stemming onderworpen wordende, zegt de Voorz. door zijn tegenstemmen niet gehouden te willen worden, te zijn voor het behoud van *al* het bestaande waarna het voorstel wordt aangenomen met 10 tegen 2 st. (de heeren *v. Werkhoven* en *Wijers*.) Dezelfde komm., zamengesteld uit de HH. *Zegers Veeckens*, *v. Bel* en *Scheerenberg* is benoemd tot het ontwerpen van eene nieuwe verordening.

Verzoek van diakenen der Herv. gem., om terugbekoming van *f* 48.77½ bij den uitslag van turf aan ton- en meetgeld betaald. De heer *Zegers Veeckens* is tegen de inwilliging van het verzoek, omdat die gelden reeds in 1856 en 1857 zijn uitgegeven en, na de gedane goedkeuring van de rekening, eene onregelmatigheid in de administratie zou doen ontstaan. De Voorzitter spreekt over het nagaan van de juistheid der cijfers. Met alg. st. wordt het verzoek van de hand gewezen.

Bij de beraadslagingen over de aanstelling van een vee-arts herinnert de Voorz., dat door de ingebragte bezwaren der naburige gemeenten het bestuur van Amersfoort op zichzelf staat, en dus zal dienen te handelen. Spr. vraagt of men de beschikbaar gestelde bezoldiging van *f* 100, benevens het keurloon voldoende acht en tot de aanstelling zal overgaan, voor 't geval eene toelage van de provincie verkregen is. De heer *Zegers Veeckens* wil de bezoldiging stellen op *f* 150. De heer *v. Bel* stelt voor, om voor den tijd van 4 jaren *f* 200 in 't jaar te verleenen, waarmede de heer *Veeckens* zich vereenigt, en de Voorz., die eveneens voor eene vermeerdering is, om op gelijken voet *f* 150 toe te kennen. Het voorstel van den heer *v. Bel* wordt met 9 tegen 3 st. (de HH. *v. Bockom Maas*, *Scheltus* en *Wijers*) aangenomen, met opdragt aan Burg. en Weth. gelijke som van *f* 200 uit de provinciale kas aan te vragen.

Voorstel tot benoeming van eene gezondheidskommissie. De heer *v. Lockhorst* licht zijn voorstel toe, wijzende op het nuttige en, met het oog op de heerschende typhus ten vorigen jare, zelfs noodzakelijke der benoeming van zoodanige komm. Na eene woordenwisseling tusschen den Voorz. en de heeren *v. Lockhorst* en *Zegers Veeckens*, zegt de Voorz., hoewel tegen de instelling van zoo vele kommissiën, op grond van hetgeen de voorsteller, een deskundige, mededeelt, zich verpligt te achten het belang van de gezondheid der ingezetenen ten deze voor te staan. Met 11 tegen 1 stem (den heer *Scheltus*) wordt tot de instelling van eene later te benoemen gezondheidskomm. besloten, met opdragt van het ontwerpen eener verordening aan eene komm., waartoe de Voorz. kiest de heeren *v. Lockhorst*, *v. Bel* en *Lagerweij*.

Ten opzigte van het aan de orde gestelde rapport der komm., uitgebragt op een schrijven van Burg. en Weth. van Amsterdam over het ontworpen reglement en tarief voor het beurtveer op Amsterdam wordt besloten overeenkomstig het rapport zich nader met het gemeente-bestuur van Amsterdam in kontakt te stellen.

Eene voordragt tot af- en overschrijving op de begrooting over 1857 wordt goedgekeurd.

Ingekomen zijn: koninklijke goedkeuring tot behoud van den rentenstandaard bij de bank van leening over 1858. — Voor informatie.

Staat van de opbrengst der plaatsel. belasting, 4. kw., waaruit blijkt, dat deze over het geheele jaar 1857 *f* 38769.78 hebben opgebragt, alzoo *f* 5391.93½ meer dan in 1856. — Ter sekretarie.

Verzoek van *J. W. Willemsen* om, gelijk de andere smeden, op zijne beurt te worden begunstigd met de stads-werkzaamheden. — Verzonden aan Burg. en Weth. ter beschikking.

Verzoek van de rijks-kommiezen om eene gratifikatie. — Op voorstel van den Voorz. wordt besloten deze zaak te behandelen nadat het eerstdaags te verwachten berigt van den kontroleur der pl. belastingen op een dergelijk rekwest van dezelfden zal zijn ingekomen.

Reklamen van *J. Hering* en *H. v. d. Water* tegen hunne aanslagen in de belasting op de honden over 1857. — Ter sekretarie.

Uit hoofde de koninkl. vergunning ten aanzien van de gasverlichting nog niet ingekomen en in de kondities van aanbesteding de maand Augustus als aanvangstijd gesteld is, erlangen Burg. en Weth. op voorstel van den Voorz., gewijzigd door den heer *Veeckens*, magtiging, om naar gelang van de omstandigheden gemelden tijd te verlengen.

SPANJE.

MADRID, 15 Januarij.

Het nieuwe ministerie *Isturitz* noemt men hier het kabinet *Methusalem*, omdat het meerendeels uit oude, anders weinig bekende mannen is te zaâm gesteld. De president is een oud patriot, die wegens zijne liberale gevoelens zelfs onder *Ferdinand VII* werd verbannen. In 1836 is hij tot de gematigde partij overgegaan. De geschiedenis der overige ministers is minder belangrijk. De minister van financiën *Ocana* heeft in dat departement alle rangen doorloopen en men hoopt veel goeds van hem.

Men gelooft, dat de zamenstelling van het nieuwe kabinet nog al mannen heeft teleurgesteld, zoodat men het slechts een kort leven toeschrijft, daar eene ontbinding der Kortès door de tegenwoordige ministers nog minder te verwachten is dan door het kabinet *Mon-Armero*.

De *Espana* meldt, dat er onderscheidene arrestatiën hebben plaats gehad; het zijn demokraten, die in verbinding stonden met partijgenooten in Valencia.

ITALIË.

TURIJN, 17 Januarij.

De koning heeft, bij het aannemen van het ontslag van den heer *Ratazzi*, dezen het grootkruis van de orde van de HH. *Mauritius* en *Lazarus* overhandigd met de woorden: »dit geeft de koning u!" en hem een diamanten ring aan den vinger gestoken, terwijl hij sprak: »dat schenkt u de vriend!"

In de zitting van de Kamer der Afgevaardigden van gister heeft de President er mededeeling van gedaan, dat tot dus verre 174 verkiezingen zijn goedgekeurd, 11 zijn vernietigd en 18 zijn aan een bijzonder onderzoek onderworpen. Er bleef nog over om op ééne verkiezing beslissing te nemen.

Het komitee, tot onderzoek van diplomatieke moeijelijkheden ingesteld, heeft in de zaak van het in beslag nemen van de Sardiniesche stoomboot Cagliari een oordeel geveld, waarin die daad der Napelsche regering als onwettig wordt verklaard. Dit levert grond te meer op tot het doen staken houden der verwikkelingen tusschen de Sardiniesche en Napelsche regeringen.

De *Corriere Mercantile* van Genua meldt, dat er moeijelijkheden zijn gerezen met de regering van Modena, die de uitlevering van staatkundige misdadigers heeft gevraagd, 't geen door Sardinië is geweigerd, omdat daaromtrent geene bepalingen bestaan. Dien tengevolge moet Modena de uitlevering van gewone misdadigers hebben geweigerd.

DUITSCHLAND.

WEENEN, 17 Januarij.

Over de Leipziger mis luiden de berigten zeer onbevredigend. In weerwil van de lage prijzen, werd in pelterijen bijna niets omgezet, voornamelijk uit vrees voor verdere daling. Van de 5000 centenaren wol, werden naauwelijks 200 centen. verkocht. In lakens was de aftrek hoogst beperkt. Niet minder ongunstig luidt het berigt nopens den handel in zijden waren, katoenen stoffen en kanten. Overigens is de afrekening met de buitenlandsche kooplieden vrij goed afgeloopen.

Reschid-pacha heeft vijf zonen achtergelaten, die allen hooge betrekkingen bekleeden: *Mehemed-Djemil* bey, is gezant te Parijs, *Ahmed-Djelal* pacha, medelid van den raad des Tanzimats, *Ghalib* pacha, minister voor vrome inrigtingen (Evcafs) en schoonzoon des sultans, *Massar* pacha, divisie-generaal, en *Salih* bey, lid van den staatsraad.

WEENEN, 18 Januarij.

De plegtige doorvoer van den maarschalk *Radetzky* heeft heden bij het schoonste weder, in tegenwoordigheid van eene verbazende menigte menschen alhier plaats gehad. De Keizer, de generaals, de opperbevelhebbers en officiers van alle rangen verwachtten het lijk aan de St. Stephanuskerk, en vergezelden dit tot aan het Noorder Spoorwegplein. De Keizerin, de aartshertogen, aartshertoginnen en het geheele hof woonden de plegtigheid in de kerk bij.

HAMBURG, 20 Januarij.

Zes afgevaardigden van het hertogdom Holstein, de eenigsten van dat hertogdom, die in den Deenschen opperraad tegenwoordig zijn, hebben aan de vergadering voorgesteld, een adres aan den Koning te stemmen, om Z. M. te verzoeken, de in de troonrede aangekondigde veranderingen tot de administratieve aangelegenheden te beperken, en die niet tot de konstitutionele zaken uit te strekken.

Den 16. dezer is er te Regensburg en Gleichritz eene schok van aardbeving gevoeld, die van het z.o. naar het n.w. ging en twee sekonden aanhield.

ENGELAND.

LONDEN, 20 Januarij.

De heeren *N. M. Rothschild en zonen* hebben eene geldleening van *f* 21,600,000 voor Brazilië aangegaan, om spoorwegen in dat rijk aan te leggen, ten einde deszelfs voortbrengselen, als tabak, suiker en katoen, gemakkelijker naar de zeekusten te kunnen vervoeren.

De *Prins van Pruissen* is alhier met onderscheiding ontvangen.

De huwelijksfeesten zullen met een luister worden gevierd, die welligt niet zal te vergelijken zijn met dien bij het huwelijk der koningin zelve ten toon gespreid. Het paleis van Buckingham kan de hooge gasten naauwelijks bevatten en de adel komt in grooten getale naar de hoofdstad, niettegenstaande de zaken in Indië menige familie in rouw hebben gedompeld, want de bijzondere droefenis moet voor de algemeene vreugde wijken. Men verheugt zich in de blijde toekomst eener jeugdige, schoone en zoo goed opgevoede prinses, die in het gelukkige huwelijksleven harer vorstelijke ouders een zoo goed voorbeeld vindt en daarom niet minder heeft geleerd aan de eischen van haar hoogen rang te voldoen. Misschien is zelfs de vreugde in het geluk van het koninklijk gezin nog grooter in de hutten dan in de paleizen der eerste familiën, en dat maakt de geestdrift voor de huwelijksfeesten zoo groot; onder de burgerij bereidt men eene groote illuminatie voor, het volk vraagt een algemeenen feestdag. In Haymarket-theatre zullen de gala-voorstellingen gegeven worden. Na het presenteeren der prinses aan de hooge gasten is er diner geweest ten hove, waarbij ook de hoogste adel, eenige leden van het korps diplomatiek, graaf *Clarendon*, lord *Derby*, lord *J. Russell*, markgraaf *Palmerston*, enz. aanzaten.

De prinses van Pruissen heeft gisteren het museum van Kensington bezigtigd, terwijl de alhier tegenwoordig zijnde vorstelijke personen met den prinsgemaal op de jagt waren. Gister avond verscheen het hof met een gevolg van tachtig personen in *Her Majesty's Theatre*, alwaar *Macbeth* van *Shakspeare*, gegeven werd. De schouwburgzaal was met rozen en oranjeboomen prachtig versierd en leverde een heerlijk gezigt op. De ontvangst van het hof, met zijne doorluchtige gasten, was hartelijk. De heeren waren eenvoudig, doch de dames zeer prachtig gekleed. Koningin *Victoria* nam plaats tusschen koning *Leopold* en den prins van Pruissen, en de prinses van Pruissen tusschen koning *Leopold* en prins *Wilhelm van Baden*.

De *M. Star* meldt, dat de prins gemaal uiterlijk na de huwelijksplegtigheden van de prinses den titel van koning-gemaal zal bekomen.

Te Southampton is de **Medway** van Rio-de-Janeiro aangekomen met berigten van den 16. Dec. De Brazilianen en de Paraguaijanen maken zich tot den oorlog gereed, ingeval de onderhandelingen niet wel afloopen. De handelsberigten zijn van daar ook niet gunstig.

De berigten uit Nieuw-York van den 6. dezer te Washington ontvangen, bevestigen de tijding eener botsing in Kansas tusschen de troepen van generaal *Lane*, hoofd der anti-slavernij partij en de dragonders der Vereenigde Staten.

In de raadsvergadering te Washington, den 5. gehouden, is besloten *Paulding* tegen de vrijbuiters te ondersteunen. Generaal *Walker* heeft den president een brief geschreven, waarin hij zijn besluit kenbaar maakt tegen Nicaragua te ageren. De president heeft daarop bevelen naar het zuiden gezonden, om alle vrijbuiters-expeditiën te verhinderen.

Er zijn nieuwe tijdingen uit Mexiko ontvangen, waaruit blijkt, dat *Comonfort* den 17. Dec. een *coup d' état* heeft gedaan, die volkomen gelukt is.

De onlangs aangenomen konstitutie werd geheel omver geworpen, het nationale kongres ontbonden, terwijl hij zich tot diktator proklameerde. Er hadden verschillende arrestatiën plaats, waaronder die van het hoofd van het opperste hof en van den president van het kongres. Ook te Puebla en Vera Cruz werd alles door de partijgangers van *Comonfort* met goed gevolg ten uitvoer gebragt, terwijl men veronderstelde dat de omwenteling op andere punten des lands mede was gelukt.

Van eene andere zijde wordt gemeld, dat men ingenomen is met de maatregelen, door den president *Comonfort* genomen, die tot algemeene tevredenheid, binnen drie maanden de bijeenroeping der Kortes, tot het zamenstellen van eene nieuwe konstitutie, heeft toegezegd. Intusschen hadden de ministers van buitenl. zaken en justitie, en verscheidene andere hooge ambtenaren, zich met de nieuwe orde van zaken niet kunnen vereenigen en hun ontslag genomen.

De Britsche minister is door eene bende roovers aangevallen. Men schoot een pistool in zijn aangezigt af, de kogel trof hem niet, maar het kruid zal hem waarschijnlijk het gelaat misvormen. De roovers hebben hem en zijn bediende alles wat waarde had ontnomen. De rooverijen in den omtrek houden aan.

Men verwacht hierover eene moeijelijkheid tusschen Engeland en Mexiko. De zaakgelastigde van hare Britsche Majesteit moet hieromtrent reeds gestrenge berigten, aan zijne regering gezonden hebben.

LONDEN, 20 Januarij.

Volgens berigten uit Bombay, dd. 24 December, heeft het kontingent van Gwalior versterkingen ontvangen, doch werd wederom door generaal *Grant* nagezet.

De koning van Mundijore en de raja van Mynpore staan aan het hoofd van eene sterke afdeeling opstandelingen.

Sedert *Colin Campbell* Lucknow verlaten heeft, is hij er in geslaagd, om den insurgenten achtereenvolgens 32 stukken geschut te ontweldigen.

Agra en Neemuch worden andermaal door groote massa's iusurgenten bedreigd.

In Rohilkunde en in nog verscheidene andere tot dus ver vreedzame lokaliteiten, heerscht thans veel gisting.

— 20 *Jan.* Gec. $94^7/_8$; Sp. $1^1/_4$ pCt. $25^5/_8$; Rusl. 5 pCt. $109^1/_2$; $4^1/_2$ pCt. 100; Holl. 4 pCt. $99^1/_2$; $2^1/_2$ pCt. 65; Peru $4^1/_2$ pCt. $77^1/_2$; Sard. 5 pCt. 89; Mex. $20^5/_8$.

FRANKRIJK.

PARIJS, 19 Januarij.

Hoewel het dagblad *le Droit* beweert dat de beschuldiging zich beperkt tot de vier Italianen, verneemt men toch, dat zich onder de gearresteerden ook anderen, volgens sommigen ook een Franschman, bevinden, die ook ten zeerste in de zaak betrokken zouden zijn, hetgeen de instruktie eenigzins langer zou doen duren. De beschuldigden achten ontkennen, bij het bestaan der sprekendste bewijzen, overbodig; alleen *Pierri* heeft nog een oogenblik de uitvlugt gebezigd dat hij met die granaten met een Engelsch uitvinder proeven wilde nemen, doch kon dit fabeltje niet lang volhouden. — *Orsini*, even als hij uit den Kerkel. staat geboortig, heeft twee verwondingen bekomen en zijne spoedige arrestatie werd veroorzaakt door de verwarde houding van *Gomez*, die met de handen aan het hoofd eene koffijhuiszaal op en neêrliep, waarin een aantal gekwetsten waren gebragt. Ondervraagd wat hem scheelde, had hij geantwoord ongerust te zijn over zijn meester, mede naar hij voorgaf een Engelschman; wetende dat de Italianen in het komplot betrokken, zich allen als Engelschen voordeden, deed men nader onderzoek en arresteerde zoowel *Gomez* als zijn gewaanden heer, die geheel gekleed te bed lag; ware deze niet vrij ernstig gekwetst geweest hij had waarschijnlijk de vlugt genomen, waartoe hij alles in gereedheid had, zoodat zelfs in de nabijheid der opera een gezadeld paard stond.

Naar nu nader blijkt zijn de bommen niet uit een huis maar allen van de straat geworpen en zij die dat deden moeten, om de zwaarte van het werptuig, niet ver van het rijtuig gestaan hebben, waarschijnlijk in de eerste of tweede rij van nieuwsgierigen, zoodat zij daar onder het geroep van leve de keizer! als met de hand te wuiven, het moordtuig gemakkelijk van zich af konden slingeren. De bommen bevatten eene hoeveelheid donderkwik, die bij de ontploffing zoo veel vernielende kracht uitoefent als 25 ned. pond buskruid.

Een der gearresteerden heeft bekend, dat een der medepligtigen, zekere *Taddini*, bij het maken van de helsche machines, gedood is door de behandeling van het donderkwik.

Le Pays meldt, dat eergister, aan de prefektuur van politie, een der granaten is geopend. Twee zwaardvegers, de heeren *Caron* en *Devismes*, waren daarmede belast. Zij begonnen met de slaghoedjes een voor een weg te nemen, daarna hebben zij de schoorsteentjes afgeschroefd en het donderkwik daaruit genomen.

Men kon de granaat zelve gemakkelijk openen en zich van den inhoud verzekeren, waarin echter geen enkel projektiel gevonden is. Wel was die gevuld met een grijs poeder, dat nog niet chemisch onderzocht is, maar voor donderkwik gehouden wordt.

Op het einde van het onderzoek is de heer *Caron* door eene zware neusbloeding aangetast en ook de heer *Devismes* is ongesteld geworden.

De wond van generaal *Roguet* blijkt inderdaad van veel ernstiger aard te zijn, dan men in het eerste oogenblik meende, zoo zelfs dat hij nog niet uit de Tuilerien naar zijne woning is overgebragt. Hij was niet getroffen door een bomscherf maar door een uit het werptuig geslingerden kogel, die boven den arm indrong en aan den hals onder het oor uitkwam; had die slechts een duim hooger getroffen zoo ware de dood onmiddelijk gevolgd. Dezelfde kogel was het, die door den hoed des keizers drong, daar Z. M. zich juist naar den generaal gebogen had, die, nevens den koetsier gezeten, om op eene hem gedane vraag te antwoorden, het hoofd in het rijtuig had gestoken.

Onder de bijkomende omstandigheden die welligt mede hebben bijgedragen om het leven HHr. MM. te redden, behoort o. a. dat de paarden van het eskorte lansiers, in het eerste oogenblik na de ontploffing niet te bedwingen, uit eigen beweging eene woeste charge maakten en daardoor den onmiddelijken omtrek schoon vaagden, zoo van goed- als kwalijkgezinden.

Een schoon bewijs van moederliefde werd na den aanslag geleverd door eene vrouw, die, aan den arm gekwetst met haar eveneens gewond kind een koffijhuis ter verpleging ingebragt was. Met haar bloedenden arm hielp zij haar kind verzorgen, eensklaps echter verzocht zij den geneesheer spoed te maken daar zij gevoelde dat zij in onmagt zou vallen; eer men nog tijd had zich daarover, wijl zij slechts ligt gekwetst was, te verwonderen, zeeg zij neêr, en bij nader onderzoek bleek toen, dat zij nog eene verschrikkelijke en welligt doodelijke wond had bekomen.

Gister avond was alhier het gerucht verspreid, dat om op alle eventualiteiten voorbereid te zijn, de leden van den raad van regentschap zouden worden aangewezen.

Te Straatsburg is, ten gevolge van bevelen uit Parijs, eene dame in hechtenis genomen, die met den sneltrein was aangekomen. Zij had eene som van 22,000 frs. bij zich. Te Kehl zijn ook twee vreemdelingen gearresteerd.

De keizer heeft het kruis van het legioen van eer en de militaire medaille aan zeven lanciers der keizerlijke garde geschonken, die bij den aanslag gewond zijn.

Tot de reis van den keizer naar Algerië is thans zoo goed als besloten. Zij zal in de maand April plaats hebben en zeker vergezeld gaan van de noodige maatregelen, ten behoeve van de tot nu toe zoo gebrekkige kolonisatie van deze belangrijke bezitting.

Frankrijk en Engeland zouden het, naar men zegt, in de Chinesche kwestie thans in zooverre eens zijn, dat, wanneer men den Keizer van China door de inname van Kanton niet tot de gewenschte koncessiën kan brengen, men zal overgaan tot eene expeditie tegen Peking zelf. Deze expeditie zoude alsdan plaats hebben in den loop van den aanstaanden zomer, en Frankrijk zou in dit geval een voldoend legerkorps daarheen zenden.

Op de Boulevard de Gand te Parijs, tegenover de rue de Choiseul en naast het hôtel *Montmorenci*, is een koffijhuis, dat vooral door Italianen zeer druk bezocht wordt. Zondag avond prijkte dit koffijhuis met een schitterend verlicht transparant, waarop in vuurletteren te lezen stonden de woorden: *De Italianen aan Keizer Napoleon III. Italië aan Frankrijk.*

PARIJS, 20 Januarij.

De Bank van Frankrijk zal weldra haar diskonto tot 4 perCent verminderen.

„ De *Moniteur* van heden zegt er over verontwaardigd te zijn, dat, naast de algemeene blijken van afkeuring, waaraan de aanslag op het leven des Keizers bloot stond, in Belgie een dagblad geduld wordt gelijk de *Drapeau*, dat openlijk dien moordaanslag goedkeurt. De *Moniteur* verklaart, dat het kabinet vooralsnog daaromtrent de maatregelen van het Belgiesche goevernement zelf zal afwachten.

Wat Frankrijk aanbelangt, deelt het blad mede, dat de *Revue de Paris* en de *Spectateur* bereids gesupprimeerd zijn.

Tot toelichting van dien gestrengen maatregel, behelst de *Moniteur* een rapport van den minister *Billault*, waarin hij verklaart, dat het eene onmogelijkheid is om langer die dagbladen te dulden, welke onophoudelijk 's keizers dynastie en de bestaande konstitutie aanranden en wier eenige taak het schijnt om zekere pretentiën nog als geldend te willen verklaren, die sedert lang door het volk zelf als nietig worden beschouwd. De minister eindigt zijn rapport met de verzekering, dat eerstdaags nog andere maatregelen door den keizer zullen worden genomen, om soortgelijke misbruiken te keer te gaan.

— 20 *Jan.* Rente kont. 94,—; op tijd 3 pCt. 68,80; Fr.-Oost. Spoorw. 730; Sp. 3 pCt. 37.

BELGIE.

BRUSSEL, 20 Januarij.

Gister heeft de Kamer der Afgevaardigden hare werkzaamheden hervat. Onder de ingekomen stukken zijn meer dan 600 petitiën met 12,000 onderteekeningen, waarbij de herziening van de militiewet en de afschaffing van de loting wordt gevraagd. Die verzoekschriften zijn in handen gesteld van eene kommissie, om spoedig een rapport er over in te dienen.

Op het einde van de zitting heeft de minister van justitie, de heer *Tesch*, een ontwerp van wet ingediend ten opzigte van de politie op vreemdelingen.

Het budget van Buitenlandsche zaken voor de dienst van 1858 bedraagt 2,625,416 frs. 67 c., en dat van het afgeloopene jaar 2,416,396 frs. 67 c., dus eene vermeerdering van uitgaven van 209,020 frs., welke bij uitsluiting voor de marine zal gebruikt worden.

Jan.		
	GEHUWD.	
28	(Oct.) J. N. ter Broek en M. S. L. Mentel.	Passaroeang.
10	G. Frank en E. Andries.	's Hage.
18	G. C. v. Geelen en J. W. v. Leeuwen.	Amsterdam.
20	J. P. Janssen en W. C. Leeuwendal.	Rotterdam.
19	(Nov.) E. F. Rijchmans en S. J. M. Mallet.	Batavia.
	BEVALLEN.	
17	M. J. Aarst geb. Aelbers, dochter.	's Hage.
18	W. C. Aartsen geb. Smits, zoon.	Amsterdam.
17	M. D. Andersen geb. de Vree, dochter.	Rotterdam.
18	M. A. Bisschop geb. Tijsman, zoon.	's Hage.
18	E. M. Bloklander geb. van Gent, zoon.	's Hage.
8	(Nov.) A. A. C. v. Bijlevelt geb. Sweesters, z.	Serang.
17	M. C. Coppenrath geb. Kolingh, zoon.	Amsterdam.
18	L. Gompertz geb. Landsu, zoon.	Amsterdam.
18	J. D. Gerrebrands geb. Gerstel, dochter.	Amsterdam.
14	M. Heijermans geb. Spiers. dochter.	Rotterdam.
19	H. S. Heghuizen geb. van Eck, dochter.	Amsterdam.
18	(Nov.) P. W. Jullens geb. Stuwer, zoon.	Pekalongan.
15	C. M. de Jongh geb. Vos, zoon.	Dordrecht.
13	S. N. Kimmijser geb. Benschop, zoon.	Schiedam.
15	C. L. de Monchij geb. van der Hoop, d.	Rotterdam.
17	A. W. C. Musquetier geb. Tindal, zoon.	Nijmegen.
18	J. de Ruiter geb. Batenburg, zoon.	's Hage.
15	(Nov.) M. C. Roijen geb. v. Meeuwen, z.	Salatiga.
14	P. Serruijs geb. de Kuijper, dochter.	Rotterdam.
28	(Oct.) A. P. Trosee geb. Gertner, d.	Rembang.
15	E. Waardenburg geb. Harmens, zoon.	Vianen.
16	M. Zinsmeester geb. van Rijn, zoon.	's Hage.
16	W. C. E. Zuurdeeg geb. van Strijen, d.	Leijden.
	OVERLEDEN.	
17	A. J. van Asperen, 24 j.	Goes.
18	W. F. Bodaan, zoon.	's Hage.
17	C. Balson, 71 j.	Rotterdam.
12	H. van Berensteijn.	Rotterdam.
15	G. Bakker, 49 j.	Alkmaar.
16	G. J. Boutmij, 75 j.	Rotterdam.
18	E. van Gaalen, 79 j.	's Hage.
14	J. Hackvort.	Amsterdam.
17	C. F. Heijdek, 76 j.	's Hage.
18	J. M. Haussen zoon, 22 j.	's Hage.
18	*Mevr.* C. v. Hees geb. Ahelm, 80 j.	Amsterdam.
18	*Mevr.* M. L. Heldoorn geb. den Dijker, 82 j.	's Hage.
17	W. ten Kate zoon, 5 j.	Amsterdam.
14	A. Klein, 69 j.	Haarlem.
9	(Nov.) J. W. Kramer.	Batavia.
14	J. H. H. Luecke, 80 j.	Amsterdam.
17	(Nov.) M. M. A. de Lange.	Samarang.
18	M. Meijer, 67 j.	's Hage.
17	H. M. van Meurs, dochter.	's Hage.
23	(Oct.) J. J. Muijsken.	Oenarang.
15	G. P. Matthes, 50 j.	Goor.
18	*Mevr.* C. H. H. van Oosterhoudt geb. de Sturler.	's Hage.
16	L. van der plas, 45 j.	Rotterdam.
18	E. Richelman dochter, 19 j.	Amsterdam.
13	*Mej.* M. E. Schimmelpenninck, 71 j.	Almelo.
13	*Mevr.* D. J. Stort geb. v. d. Heijde, 56 j.	Amsterdam.
17	*Mevr.* C. v. Suijlecom geb. v. Assendelt, 80j.	Rotterdam.
17	F. Vossen, 70 j.	Leijden.
17	J. Verpoorten zoon, 17 j.	Haarlem.
12	*Mevr.* A. van Wijngaarden geb. van Wijngaarden, 43 j.	Dordrecht.
15	*Mevr.* C. E. Zaal geb. Omeijer, 93 j.	Kampen.

ADVERTENTIEN.

*** Heden overleed mijn hartelijk geliefde Echtgenoot, JOHANNES JACOB DE WAAL, in den ouderdom van ruim 60 jaren. Allen die den overledene in zijn werkzaam leven gekend hebben, zullen beseffen wat ik met mijne kinderen in hem verlies.

Utrecht, 18 Jan. 1858. C. J. G. DE WAAL, ROGHAIR.

Eenige kennisgeving.

De affaire zal onder dezelfde firma gecontinueerd worden.

*** Getroffen door de menigvuldige blijken van deelneming, ter gelegenheid onzer 40jarige Huwelijksvereeniging, betuigen wij hiermede ook namens onze kinderen en behuwdkinderen onzen opregten dank.

Utrecht, 21 Jan. 1858. D. VAN ES. J. VAN ES—KRIKKE.

*** Voor de bewijzen van deelneming, ontvangen, bij het overlijden van Mevr. de Wed. CURTENIUS BENTINK, geb. ZANDERS, betuigen de kinderen hun welmeenenden dank.

*** **GROOT MILITAIR HARMONIE**, onder directie van den Heer RUDERSDORF, **Zaturdag avond ten 9 ure**, in de groote Benedenzalen, onder de Studenten-Societeit in het Wed. F. RIKKERS.

Departement Utrecht der Nederlandsche Maatschappij tot Bevordering van Nijverheid.

*** Buitengewone vergadering der Leden op Donderdag den 21. Januarij 1858, des avonds ten ure, in het gewone lokaal.

Voorstel van de Commissie der Tentoonstelling.

De Secretaris,
P. BROUWER, Rz.

Nederlandsche Vereeniging tot afschaffing van Sterken Drank.

AFDEELING UTRECHT.

Algemeene Vergadering.

*** Op Maandag den 25. Januarij 1858, 's avonds ten half acht ure, in de Zaal naast Schouwburg aan het Vreeburg.

Namens het Bestuur,
J. P. T. VAN DER LITH, Voorzitter.
J. C. ANDRIESSEN, 1. Secretaris.

(*Vrij van Zegel.*)

*** J. H. LEBBE, Pianomaker, **verhuisd** van het Domkerkhof naar het *St. Jansveld* No. 583; heeft ook voorhanden een OPSTAAND PIANO 6 3/4 oct. voor *f* 190.—, een zes octauf PIANO voor *f* 75, een dito *f* 45.—, een dito *f* 35.—, met garantie.

*** Door S. E. VAN NOOTEN te *Schoonhoven* is op heden uitgegeven en verzonden, een net werk getiteld:

PHOTOGRAPHIËN

VAN

KLEINE MENSCHEN

VOOR GROOTE MENSCHEN NAGESCHETST

DOOR

N. A. VAN CHARANTE.

Groot 8vo met 6 platen en een fraai titelvignet in staal van J. W. KAISER.

INHOUD:

I. De Boodschappenloopers.
II. Het Kindermeisje.
III. De Kweekeling-Ondermeester.
VI. De Martelaarsgang.
V. Een Uitstapje naar *Utrecht.*
VI. Rijke Jongeheeren.
VII. Verwaarloozing en Redding.
VIII. Kindergezelschappen.
IX. Oud en Jong.
X. Mooi Truitje.
XI. Een mislukte Kindervriend.
XII. Zieke Kinderen.

Deze geestige en geheel oorspronkelijke Schetsen geven het jeugdige menschelijke leven zonder overdrijving en met de meest mogelijke getrouwheid weder; zij maken kringen en toestanden der Maatschappij aanschouwelijk, die eene algemeene opmerkzaamheid en behartigende stellende behartiging verdienen.

Prijs *f* 3,25.

*** Wie zijne Kagchels, Haarden, enz. glanzend zwart wil hebben, en voor roest en brandvlekken bewaren wil, gebruike het echte

Glaced Fer of IJzerglans,

van H. G. K. VAN OMMEREN, te Arnhem, die tot waarborg der echtheid de busjes en biljetten onderteekent. Het originele kost per bus 25 cts., en alleenlijk verkrijgbaar te Utrecht bij

M. J. C. Ham, Choorstraat.	G. Brink 't Hooft, O. Gracht.
J. C. Voogd, Waardpoort.	Vianen, D. J. J. Klerk.
Rodelstürtz, Neude.	Ysselstein, H. Moolhuizen.
P. A. Buijtendijk, Voorstraat.	Baarn, E. v. Dapperen.
R. W. Stern, Vreeburg.	Barneveld, den Oudsten.
Rinkhuizen en Herminghuizen, 't Wijestraat.	En meer bekende dépôts op andere plaatsen.

*** De Boekhandelaar J. W. VAN LEEUWEN, te Leyden, heeft uitgegeven en alom verzonden:

Mr. H. A. BLUME, De toekenning van regt op verblijf in Neêrlandsch-Indië, en de hoofdonderscheidingen in zijne bevolking, naar aanleiding van Art. 105, 106, 107 en 109 van het Regerings-Reglement voor N. I. Prijs *f* 2.25.

DE PILLEN VAN HOLLOWAY, een onwaardeerbaar geneesmiddel voor *waterzucht.* Mejufvrouw W......... H.., te Assen oud 45 jaren, was sedert eenigen tijd zeer ongesteld, en er vertoonden zich alle kenteekenen van waterzucht. Haar echtgenoot veronrustte zich deswegen zeer en daar de ziekte zeer toenam, twijfelde hij sterk aan hare genezing. Daar alle aangewende middelen zonder gevolg bleven gaf haar de heer *Huntley* eindelijk de pillen van *Holloway.* Na drie weken tijds verbeterde toen haar toestand zeer, en ruim eene maand later was zij geheel hersteld.

Zijn op *franko* aanvragen à kontant te bekomen bij L. J. GROOTENDORST, te Utrecht, bij G. C. T. VAN DE ROEMER, te Amersfoort, en bij J. STRAATMAN, hoofddépôthouder te 's Bosch, alsmede te Londen, Strand, 244, en New-York 80 Maiden Lane. HOLLOWAY's etablissement.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt: Doosjes Pillen à *f* 0,80, *f* 1,85, *f* 3,00, *f* 6,75, *f* 13,50, *f* 20,50. Potjes Zalf à *f* 0,80, *f* 1,85, *f* 3,00, *f* 13,85, *f* 20,95.

Marktberigten.

Schiedam, 20 Januarij.

Moutwijn per Ned. vat zonder fust *f* 13,00. Jenever id. *f* 18,50. Amsterd. proef *f* 19,75, zonder de belasting. Spoeling *f* 1,10 per ketel.

WAARNEMINGEN, gedaan op het Koninklijk Nederlandsch Meteorologisch Observatorium te Utrecht. (Zonnewijzer...)

Jan.	Uren.	Wind- rigt.	Wind- kr.	Barom bij 0°.	Ther F.	Afwijk. d. temp.	Vocht- igh.	Gev. regen	Aanmerkingen
			N. G						
20	2	w.	38.0	751.91	46.6	+ 10.4	0.72	0.7	Ligt bewolkt
	10	wnw.	10.0	52.82	37.4	+ 4.9	0.90	1.4	Idem.
21	8	nnw.	4.0	56.80	34.7	+ 2.9	0.89	1.1	Bewolkt

AMSTERDAM 20 Januarij 1858.

NEDERLAND.				
Werkel. Schuld . . .	2 1/2	pCt.	63 3/8	63 13/16
dito dito	3	„	75 13/16	75 7/8
dito dito	4	„	96 11/16	96 3/4
Amortisatie-Sijndikaat	3 1/2	„	91 1/4	
Handelmaatschappij .	4 1/2	„	135 1/4	135 3/4
Oost-Indische Leening	4	„	95 7/8	
BELGIE.				
Certifik. bij *Rotschild*	2 1/2	pCt.	51 9/16	51 5/8
SPANJE.				
Obligatien	1 1/2	pCt.	25 1/2	25 9/16
Oblig.	3	„	42 5/8	
Binnenl. Schuld . . .	3	„	37 3/4	37 7/8
Bewijzen Koepons . . .			5 5/16	5 7/16
PORTUGAL.				
Obligatiën	3	pCt.	44 11/16	44 3/4
dito 1856.	3	„	43 11/16	43 3/4
dito uitgestelde			26	26 1/4
RUSLAND.				
Oblig. bij *Hope en Co.*	5	„	104 1/2	104 3/4
Obligat. 1828 & 1829	5	„	102 7/8	
Certifikaten 1840. . .	4	„	83 7/8	
Cert. bij *Stieglitz* . .	4	„	83 5/8	
dito 5e Serie	5	„	96 3/16	96 1/4
dito 1855 6e Serie. .	5	„	99 1/8	99 1/4
dito Adm. te Lond.	4 1/2	„	96 1/2	
Cert. van Assign. .	5	„	65 5/8	
POLEN.				
Aand. 1835, fl. 500			150 1/4	
Obligatien.	4	pCt.	77 3/4	77 7/8
OOSTENRIJK.				
Oblig. Metaliek . . .	5	„	72 13/16	73 1/8
Oblig. Rente Am. . .	5	„	86 1/16	86 1/8
dito dito Nat. 1854.	5	„	75 3/8	75 5/8
dito dito	2 1/2	„	37 7/8	38 1/16
BRAZILIE.				
Geldl. 1824, £ 100. .	5	pCt.	97 3/8	
AMERIKA.				
Ecuad. Oblig. 1855 .	100 £		13 7/16	
Venez. Oblig. 6 pCt., nu	4 3/4	„	29 1/2	29 5/8
Grenada, Oblig. . . .	3 1/4	„	19 1/8	19 3/8
Mexiko, Obl.	3	„	20 3/16	20 3/16
N.-Am. Illin. Obl. C. B.	7	„	86 1/4	86 3/8

Snelpersdruk van L. E BOSCH EN ZOON.

Bijvoegsel bij No. 18
van de Utrechtsche Prov. en Stads-Courant.

In het laatste Bijvoegsel bij de *Utr. Ct.* zijn in het gezegde van den heer *Schuller* 2 zinstoorende drukfouten ingeslopen in kol. 2, *Scholen*: lees: *openbare scholen*, *openbaar denkbeeld*: lees *denkbeeld*.

Zitting van den Stedelijken Raad.

Vervolg en slot der zitting van 30 *December* 1857.

Wordt in behandeling gebragt de voordragt tot vaststelling van het maximum van den onderstand aan de armen te verstrekken.

De heer *v. Schermbeek* zegt dat hij te kort nog lid van den raad is om naauwgezet over dit tarief te kunnen oordeelen; daarom neemt hij de vrijheid aan de komm. eenige inlichtingen te vragen. Het is hem gebleken uit de diskussiën in 1855 gevoerd, dat toen door den raad een tarief is vastgesteld, 't geen men als een overgangs-tarief kan beschouwen. Thans echter zou hij gaarne weten, om gerust ook zijne stem te kunnen uitbrengen, hoe het oude tarief tot het overgangs-tarief en dit tot het tegenwoordige, 't geen men als een normaal tarief kan aannemen, *in cijfers uitgedrukt*, staat.

De heer *Jongeneel* zegt, dat de vraag, die door het medelid, den heer *v. Schermbeek*, gedaan wordt, eene allerbelangrijkste vraag is, die naar zijne meening de levenskwestie der armenkamer in zich bevat; want te ontkennen is het niet, dat in de bepaling van het maximum der bedeeling het beginsel van eene armenkamer ligt. Wat verlangt nu de heer *v. Schermbeek*? Hij zegt, dat uit de diskussiën van den raad in 1855 hem gebleken is, dat te dier tijd door de komm. een overgangstarief is voorgedragen, en nu wenscht dat lid te weten in welke verhouding het voorgestelde tarief voor 1858 in cijfer staat tot het vorige maximum. Spr. zal dit zoo veel mogelijk trachten toe te lichten. De vroegere aalmoezenierskamer bedeelde in den regel 10 pct. meer dan de Hervormde diakoniën, 70 pct. meer dan het R. K. parochiaal armbestuur; deze toestand was, naar zijne meening, onhoudbaar, en de komm. uit den raad, belast met het ontwerpen van een nieuw tarief, waarvan Spr. de eer had lid te zijn, verlaagde het maximum tot 25 pct. beneden de Herv. diakonie, maar stond in cijfer nog 35 pct. hooger dan het R. K. parochiaal armbestuur. De komm. gevoelde maar al te wel dat ook deze toestand niet was vol te houden, en verlangde daarom van den raad, het voorgestelde maximum alleen als overgangstarief voor één jaar aan te nemen. Thans meent de tegenwoordige armenkamer dat de tijd gekomen is, om aan den raad hare geheele zienswijze ~~kenbaar te maken en heeft daarom het maximum~~ verminderd, de rubrieken 1, 2, 3, 11 en 12, gelijk tot die der R. K. armenkamer en de rubrieken 4, 5, 6, 7, 8, 9 en 10, dat is van die bedeelden die in de volle kracht des levens alleen op tijdelijke hulp mogen aanspraak maken, 25 pct. beneden genoemd armenbestuur. De uitkomst der verschillende tarieven zal Spr. in weinige cijfers kunnen mededeelen. In 1854 is door de vroegere aalmoezenierskamer aan de alhier armlastigen uitgegeven *f* 42681.18^5 en 1855 *f* 42314.58^5. In 1856 toen het overgangstarief slechts 9 maanden in werking is geweest *f* 35035.85^5, in 1857 zal dit p. m. *f* 27000.— bedragen, en wanneer het thans voorgestelde tarief voor 1858 in den geest der wet wordt toegepast, zal dit cijfer tot *f* 20.000 worden terug gebragt. Zulk eene uitkomst zal de raad voorzeker wel bevredigend vinden en Spr. meent hiermede de vraag van den heer *v. Schermbeek* te hebben beantwoord en het standpunt der armenkamer aangewezen. Indien evenwel hiermede zijne beschouwing eindigde, zoude hij voor zich de overtuiging hebben, de vorige kamer in haar bestier te hebben te kort gedaan. Wat is de reden dat de nieuw opgetreden armenkamer hare uitgaven tot zulk een laag cijfer terug voert in verhouding van de vroegere Kamer? Die reden, zoo vervolgt Spr., is tweeledig, vooreerst is het niet te ontkennen, dat de vroegere leden der armenkamer eenen moeijelijken strijd hadden te voeren met den hoogen prijs der levensmiddelen, ziekten die de stad teisterden, en strenge winters, maar bovendien hadden zij het regt om de volheid der liefde in ruime mate toe te passen, zij waren aan geen wet gebonden en er is iets aangenaams in, en zulks getuigt voor den adel der menschelijke natuur, om den armen zooveel mogelijk behulpzaam te zijn; volgaarne legt Spr. de getuigenis af, dat wanneer hij te dier tijd lid der Kamer was geweest, hij welligt diezelfde rigting zoude gevolgd hebben; hij wil evenwel de vraag niet beantwoorden in hoeverre dit altijd verstandig en goed is, en met de regelen eener gezonde staathuishoudkunde in harmonie. De thans opgetreden Kamer bevindt zich thans op een geheel ander standpunt; zij is aan eenen ijzeren keten geklonken door eene wet, die het woord liefde niet kent, die geen subsidiën wil en wanneer men op zich neemt onder deze wet lid van eene armenkamer te zijn, moet men het weten, dat men eene zware en moeijelijke taak heeft aanvaard. Wat toch wil die armenwet? Zij wil noch noodzakelijke noch onvermijdelijke, want ook dit woord was den wetgever te zwak, maar alleen bij *volstrekte* onvermijdelijkheid en eerst wanneer dit plaats vindt subsidieëren, dit is het geneesmiddel dat den arme moet worden toegediend, dien bitteren kelk moet hij tot den bodem toe ledigen, en het is zoo; het is welligt het eenige geneesmiddel dat de armen kan gezond maken, en Spr. zegt het met volle overtuiging, dat wanneer die eisch der wet in al zijne strengheid werd toegepast, en er met gulden letteren boven elke armenkamer geschreven stond: *volstrekte onvermijdelijkheid*, het vaderland eene gelukkige toekomst te gemoet zoude gaan, want wat toch is de uitkomst, zoo vervolgt Spr., op dit oogenblik reeds door de toepassing der wet voor deze stad? — dat een getal hoofden van huisgezinnen, die vroeger door de aalmoezenierskamer werden bedeeld, thans tot den arbeid is teruggekeerd, want men lette wel, wat minder aan bedeeling wordt uitgegeven moet door arbeid worden verkregen; de armen moeten het weten, dat in het werken de bestemming van den mensch ligt, en men behoeft alleen de woning binnen te treden van een gezin dat van de gift leeft of door werken het brood verdient, om deze waarheid bevestigd te zien. Spr. heeft nog een veel gewigtiger mededeeling te doen, de Herv. diakonie heeft in eene cirkulaire, welke zij aan hare leden heeft toegezonden, bekend gemaakt, dat een groot getal armen der vroegere aalmoezenierskamer, die als heidenen ronddwaalden, in het laatste jaar tot de belijdenis van het Christendom zijn toegetreden. Dit zijn uitkomsten die oneindig meer waarde hebben dan de besparing van eenige duizende guldens en waarover men zich niet genoeg verblijden kan; men zegge niet dat het een belijdenis is om winstbejag — welligt morgen een geloof daar men bergen meê verzet. Vraagt men nu, zoo eindigt Spr. wat hij van de nieuwe armenkamer verwacht, hij ziet in dezelve eene schoone toekomst, wanneer zij zich vasthoudt aan den geest en letter der armenwet en aan het hoofd geplaatst blijft een man, die de wet begrijpt en leden, die zijne inzigten deelen; daarom verlangt Spr., dat de raad het voorgestelde maximum met algemeene stemmen zal aannemen.

De voordragt wordt met 21 stemmen tegen die der HH. *Bosch* en *Metelerkamp* aangenomen.

Aan de orde zijn eenige voordragten betreffende rekwesten tot afschrijving van de plaatselijke direkte belasting.

De heer *Pabst* verzoekt dat den rekwestr. *A. Vos* wordt medegedeeld dat zijn verzoek om algeheele vrijstelling is moeten worden afgewezen, maar dat er wordt bijgevoegd, dat hij gedeeltelijke afschrijving kan aanvragen.

Den heer *Schuurman* hebben deze voordragten aanleiding gegeven tot de vraag of ook niet soms foutieve aanslagen ten nadeele der kas voorkomen, waarvan men dan natuurlijk moeijelijk kennis bekomt.

De *Voorz.* antwoordt dat men de meeste naauwgezetheid in deze tracht in acht te nemen.

De voordragten zonder omvraag zijnde goedgekeurd deelt de voorz. mede, dat ter inzage zijn voorgelegd de mededeelingen aan B. en W. betreffende het ingesteld onderzoek naar de bedoeling der uiterste wilsbeschikking van wijlen den heer *Stevens*.

Alsnu overgaande tot de te doene benoemingen verkiest de raad tot regent voor het krankzinnigen gesticht, den heer *J. C. v. Eelde* en tot leden der gezondheidskomm. de HH. mr. *W. R. Boer*, mr. *M. de Kock*, prof. *Donders*, dr. *Krecke*, *Kamperdijk* en dr. *v. Hasselt*.

Niets meer te behandelen zijnde wordt de verg. gesloten.

Zitting van Donderdag 14 *Januarij.*
Voorzitter Mr. *N. P. J. Kien.*

Tegenwoordig zijn 25 leden. Afwezig de heeren *v. Veersen*, *Ackerdijck*, *Mulder* en *de Graaf*.

Is ingekomen:

een provinciaal-blad, houdende het besluit betreffende veranderingen in de verdeeling der onderkiesdistrikten ter verkiezing van leden voor de Prov. Staten, — voor informatie;

twee provinciale-bladen, mededeelende het koninkl. besluit, betreffende de benoeming der distrikts-schoolopzieners in de provincie Utrecht en mededeelende de eedsaflegging van den inspekteur van het lager onderwijs in deze provincie, — alsvoren;

Eene missive van den heer *J. C. van Eelde*, aannemende de benoeming tot regent van 't krankzinnigen-gesticht, — alsvoren;

Wordt ter tafel gebragt:

eene voordragt betreffende eene organisatie der stedelijke sekretarie, — ter sekretarie;

eene gelijke voordragt, betreffende de fabriekagie, — alsvoren;

eene voordragt betreffende de rekwesten van *C. Sirat*, *J. van Dijk* en *Th. Schuurman*, om restitutie van te veel betaalde belasting op de steenkolen, — alsvoren;

eene gelijke voordragt betreffende verschillende rekwesten ter zake der direkte belasting, — alsvoren;

eene voordragt, betreffende het pensioneren van *Dirk Hof*, oudsten knecht ten dienste der inkwartieringskazerne, — alsvoren;

eene gelijke voordragt, tot regeling van het pensioen van *W. Pieterse*, weleer knecht bij dezelfde inrigting, — alsvoren.

Nog is ingekomen:

de rekening der Maatschappij der moederlijke liefdadigheid over 1856, met voordragt tot goedkeuring, — alsvoren;

verschillende adressen betreffende den aanleg van spoorwegen, met verzoek tot adhaesie en een rapport der kamer van koophandel, — besloten die, met de stukken welke nog te dier zake mogten inkomen, ten fine van konsideratie en advies, te stellen in handen eener speciale komm., bestaande uit de heeren *de Muralt*, *Bake*, *Schuurman*, *v. Hoytema*, *van Veersen*, *Jongeneel* en *Ackersdijck*.

Ingekomen:

een schrijven van dr. *van Hasselt*, houdende kennisgeving, dat hij de benoeming als lid der gezondheidskommissie niet kan aannemen, — voor informatie;

eene missive van prof. *Donders*, houdende gelijke kennisgeving, met verzoek, om dien ten gevolge als zoodanig te worden ontslagen, — besloten het gevraagde ontslag eervol te verleenen en daarvan aan de gezondheidskommissie kennis te geven.

Wordt ter tafel gebragt eene voordragt betreffende een rekwest van *Hoefsmit*, ter zake van de, volgens zijn beweren, door de stad verschuldigde *f* 1625,— de voordragt strekkende om, daar de regtskundige komm., vroeger in deze zaak betrokken geweest zijnde, zich onbevoegd heeft verklaard, den voorzitter te magtigen, eene komm. te benoemen, tot het uitbrengen van een regtskundig advies; — konform besloten zijnde, worden tot leden dier komm. benoemd, de heeren *de Muralt*, *Pabst* en *Bosch*;

eene missive van den advokaat mr. *P. A. Broers*, houdende verzoek, dat de noodige magtiging worde verleend om in regten te verschijnen, in de zaak tusschen de heeren *v. Heeckeren v. Brandsenburg* en *Ludwig*, welke magtiging zonder omvraag verleend wordt, (de heeren *de Jong* en *v. Lier* hebben zich gedurende de behandeling dezer zaak verwijderd).

Wordt overgegaan tot de benoeming van een kurator der Latijnsche school, in plaats van wijlen prof. *v. Goudoever*, en wordt als zoodanig, met algemeene stemmen, benoemd, prof. *Rovers*.

De *Voorz.* stelt voor, daar ook in de straks genoemde zaak tusschen de heeren *v. Heeckeren* en *Ludwig* door sommige leden der regtskundige komm., waarschijnlijk bezwaar zal worden gemaakt te adviseren, hem te magtigen, voor deze speciale zaak, die komm. aan te vullen en daarvan in de volgende verg. kennis te geven. De heeren *Hengelaar* en *v. Lier* te kennen gegeven hebbende, dat zij reeds in andere betrekkingen in deze zaak betrokken zijn geweest, stelt de Voorz. voor, hem te magtigen, de komm. reeds nu aan te vullen en voegt hij, dit aangenomen zijnde, haar de heeren *Pabst* en *Bosch*, in de plaats der bovengenoemde heeren, toe.

Wordt ter tafel gebragt eene voordragt aan B. en W., met het oog op de regeling van het lager onderwijs te dezer stede, strekkende tot aankoop, ad *f* 15000 van een huis en tuin Wijk F No. 354 en tot het verleenen van magtiging aan B. en W. om in deze te verrigten wat verder noodig is.

Wordt besloten deze zaak dadelijk in behandeling te nemen.

De heer *v. Hoytema* vraagt hoevele schoollokalen in het gebouw zouden kunnen gemaakt worden?

De *Voorz.* zegt, dat er aanvankelijk reeds ruimte is voor 2 groote schoollokalen en dat wel zonder verbouwing, terwijl vooreerst slechts aan één behoefte is.

De heer *v. Boetzelaer* gelooft niet dat men voor zoodanige inrigting een lokaal moet zoeken, ter plaatse waar zich reeds zoo vele scholen in de nabijheid bevinden, en kan ook niet inzien, dat voor die school van *f* 12 dadelijk zoo groote behoefte zal zijn; hij zoude althans wenschen, dat de noodzakelijkheid zich meer openbaarde voor en aleer men dezelve op zoo groote schaal inrigtte.

De *Voorz.* vindt juist in de nabijheid der andere scholen een argument voor de geschiktheid der lokaliteit; het ligt in het midden der stad en heeft bovendien 2 toegangen. Wat de zaak zelve betreft, merkt Spr. aan, dat waarschijnlijk reeds dadelijk 140 kinderen van de scholen gebruik zullen maken, maar al was dit zoo niet, dan gelooft hij dat, de raad besloten heeft dat er zoodanige school zal zijn, men ook moet zorgen dat zij er is. Men heeft op den voorgrond gesteld, dat in die school eigenlijk het openbaar onderwijs zal gegeven worden, waarvan men het meest kan verwachten, en hij gelooft dat men dus, bij den aanvang van den nieuwen toestand, met zekere vrijgevigheid moet te werk gaan.

De heer *Voswinkel* acht het een gevaarlijk antecedent, de zaak dadelijk te behandelen, zonder dat alle leden er genoegzaam kennis van hebben kunnen nemen; ook weet hij niet of de prijs zoo voordeelig is; hij veroorlooft zich te doen opmerken, dat de Voorz. zelf dit beginsel aankleeft, als zijnde voor eenige oogenblikken op zijn voorstel terug gekomen, om de gevraagde restitutie der steenkolen-belasting in dadelijke behandeling te nemen, hoe eenvoudig die zaak ook was, maar dezelve eerst ter sekretarie ter inzage der leden te doen voorliggen.

De *Voorz.* zegt dat de verg. reeds beslist heeft, de zaak dadelijk te willen behandelen.

De heer *v. Hoytema* zegt dat, na het advies van den kameraar, volgens hetwelk het gebouw in goeden staat van onderhoud is, het van belang is van de zich opdoende gelegenheid gebruik te maken. Op het oogenblik, zegt Spr., zijn geen lokalen verkrijgbaar;

men neemt nu voor het begin aan, dat er slechts één school zal zijn, maar later zal men meer moeten oprigten en daarvoor dan afzonderlijke lokalen moeten bouwen of aankoopen, hetgeen zeer moeijelijk is; hier echter vindt men alles vereenigd. Op het oogenblik zijn er niet veel groote scholen, waar meer dan 120 kinderen zijn, doch dit getal kan zeer goed tot b. v. 200 klimmen, en als men nu een huis kan hebben, waarin 2 of 3 schoollokalen en nog woningen voor onderwijzers, acht hij zulks zeer wenschelijk. Zoo de school eens niet opnam, zou men het lokaal kunnen verbouwen en tot andere doeleinden kunnen bezigen, daar de stad toch gebrek aan openbare lokalen heeft; ook moet men niet uit het oog verliezen, dat ook partikulieren zulke lokalen zoeken en het zeer goed zou kunnen gebeuren dat, als men niet spoedig van de gelegenheid gebruik maakte, het gebouw door partikulieren werd aangekocht. Den heer *van Boetzelaer* beantwoordt Spr. in den geest van het aangevoerde door den Voorz. en dat de raad, de beste plaats moet kiezen voor het openbaar onderwijs. Spr. ontveinst niet dat deze school, in zekeren zin, die buiten de Wittevrouwenpoort vervangt en het zich laat aanzien, dat op den duur niet al de kinderen, die daar ter school gaan, dezelve zullen bezoeken, doch dan zullen er uit andere deelen der stad kinderen komen. Het lokaal is in het midden der stad gelegen en kan dus van alle kanten bezocht worden. De vraag, zegt Spr., is of het lokaal geschikt is? hij gelooft ja; of het goed onderhouden is, kan hij niet beoordeelen, doch hij acht het niet wenschelijk dat ieder lid informatien daaromtrent inwint, die natuurlijk zeer uiteen zullen loopen; men heeft deswege een advies van den bevoegden persoon, en dat acht hij voldoende; hij acht dus de zaak rijp voor onderzoek en meent, dat het wenschelijk is, haar af te doen.

De heer *v. Boetselaer* vindt, *in abstracto* beschouwd, het lokaal volkomen goed, doch meent bij deze gelegenheid te moeten herinneren, dat toen er in der tijd sprake was, om het erfhuis op de Mariaplaats op te heffen, men zich van de gebouwen niet heeft willen ontdoen, omdat dezelve uitmuntend geschikt waren om tot schoollokalen te worden ingerigt, en thans nu de behoefte zich daaraan openbaart, wil men liever stadskas met *f* 15000 bezwaren, dan gebruik maken van hetgeen men heeft en dat aanvankelijk van proefneming zeer geschikt zoude zijn.

De *Voorzitter* merkt aan, dat het erfhuis verhuurd is, dat bovendien groote kosten zouden worden vereischt, om het tot schoollokaal in te rigten.

De heer *Bake* acht het wenschelijk het lokaal aan te koopen; de ligging is bijzonder geschikt, het is zeer ruim, zoodat er plaats is vaar 4 scholen, de prijs komt hem niet hoog voor en hij weet dat er veel liefhebbers voor zouden zijn.

De heer *Pabst* ondersteunt mede de voordragt, doch merkt aan dat, al is het gebouw nu reeds eenigzins geschikt, men toch niet te veel moet hechten aan eenige onkosten om het te maken tot een uitmuntend schoollokaal, dat aan alle vereischten voldoet.

De *Voorz.* deelt die zienswijze en zegt dat, als later eene uitbreiding noodig was, dat lokaal juist gelegenheid geeft om daarin te voorzien.

De heer *Voswinkel* wenscht goed te worden begrepen, daar hij tegen de voordragt zal stemmen, niet omdat hij de zaak niet wenschelijk acht; hij ook stelt het onderwijs op den hoogsten prijs, en zal niet minder dan anderen bereid gevonden worden, daarvoor opofferingen te doen, maar hij is tegen het beginsel, dat men direkt over zoodanige zaak beslist. Burg. en Weth. kunnen in de volgende verg. weer met andere lokalen van partikulieren komen, en zal de raad, hoezeer Spr. zich persoonlijk de bevoegdheid niet aanmatigt tot eene juiste beoordeeling, zich dan daarmede altijd vereenigen, zonder die zaak eens te hebben overwogen? Hij zou dit niet raadzaam vinden. Wat den prijs betreft, kan hij niet aannemen dat die zoo bijzonder voordeelig is, gelijk de heer *Bake* meent, daar hij toch niet gelooft dat de heer *v. d. Bank*, als er zooveel liefhebbers voor het gebouw zijn, de dwaasheid zou hebben, om zoo te zeggen, om iets cadeau te geven.

De heer *Schuurman* kan het ook zoo bijzonder goedkoop niet vinden, maar zegt dat de school, waarvoor het gebouw bestemd is, die is, waarvoor hij zich de meeste opoffering zou getroosten.

In stemming gebragt, wordt de voordragt met 22 stemmen, tegen die de heeren *Voswinkel v. Boetselaer* aangenomen.

Aan de orde is het rekwest van *P. N. Broers* om remissie van verbeurde boete ter zake van te late oplevering van werk, met voordragt tot afwijzende beschikking.

De heer *Trip* is van meening dat men in konsideratie zou kunnen nemen dat adressant, tijdens hij dit werk had aangenomen, ook eene aanneming had in de Haarlemmermeer, waarbij hij zeer ongelukkig gevaren is, zoodat hij niet in de gelegenheid is geweest behoorlijk aan zijne verpligting te voldoen.

De *Voorz.* zegt dat het geven van remissie steeds eene moeijelijke zaak is, daar er altijd redenen aan te geven zijn, moeijelijk ter beoordeeling.

De heer *v. Schermbeek* zegt in het rapport van den kameraar tegen het rekwest van *P. N. Broers* gezien te hebben, dat *Broers* zelf eenert *slecht* hout voor het werk van der Knollenbrug geleverd te hebben en dat de afkeuring daarvan een der voornaamste redenen was, waarom het werk te laat was opgeleverd. — Maar in het rekwest van *Broers* ziet Spr. wel dat de kameraar tot viermaal toe, het hout, door *Broers* aangebragt, heeft afgekeurd. *Broers* verhaalt dit als een gebeurd feit, zonder in zijn rekwest met een woord tot de bekentenis te komen, dat het hout wezenlijk *slecht* was. Hij beroept zich daarentegen bij den stedelijken raad, wel degelijk, op het oordeel van deskundigen, om te bewijzen hoe moeijelijk het was in dat saizoen, en op het oogenblik eikenhout, volkomen geschikt voor de konstruktie van die brug, te kunnen bekomen. — Spr. zou dus in konsideratie geven of het niet billijk ware, vóór dat men tot stemming over het al of niet verleenen van de remissie overging, eerst de komm. van fabrikage uit den raad te laten beoordeelen in hoeverre het beweerde van *Broers* eene uitvlugt of wel eene waarheid in zich bevat.

De heer *Jongeneel* zegt, dat het beboeten bij aannemingen en het oordeel daaromtrent eene hoogst kiesche zaak is, daar het het belang geldt van een eerlijk burger, wien het te doen is geweest zijn brood te verdienen. Wat de heer *Trip* medegedeelt, acht Spr. in deze wel van belang en hij bevestigt, dat het in het voorjaar zeer moeijelijk was goed hout te krijgen. Spr. heeft allen eerbied voor het oordeel des kameraars, doch daar een bijzonder persoon niet op zulk een onpartijdig standpunt staat als de komm. van fabriekagie, zou hij voorstellen, het rekwest in handen dier komm. te stellen.

De *Voorz.* heeft daartegen niets; doch de zaak kwam hem duidelijk genoeg voor om haar, met de inlichtingen des kameraars, dadelijk in den raad te brengen.

De heer *Schuurman* acht het onnoodig deze zaak weder in handen der kommissie van fabriekagie te stellen; dat het eikenhout moeijelijk te verkrijgen was wist men bij de aanneming, en door telkens remissie te verleenen, zou men de konkurrentie van ieder eerlijken aannemer uitsluiten.

De *Voorz.* deelt die zienswijze, maar gelooft, dat die konsideratie ook wel zal wegen bij de komm. van fabriekagie en stelt daarom voor, B. en W. uit te noodigen, het rekwest alsnog in handen dier komm. te stellen.

De heer *Voswinkel* zou denken dat als men op het advies van den kameraar moest afgaan, ter zake der schoollokalen, men dat zeker in deze zaak kan doen. Het komt hem echter voor dat men deze remissie niet moet verleenen, daar men daardoor, gelijk de heer *Schuurman* aanmerkt, de eerlijke konkurrentie uitsluit.

De heer *de Jong* vraagt door wien het rekwest is ingediend, daar de aannemer gefailleerd zijnde, hij niet weet of deze wel belang bij de remissie heeft.

De heer *Jongeneel* zegt dat hij niet heeft voorgesteld de remissie te verleenen, maar dat de zaak in handen der komm. van fabriekage wordt gesteld, opdat deze onderzoeke, of er termen bestaan om de remissie te verleenen.

De heer *Pabst* vraagt wie door de remissie zou gebaat worden?

De *Voorz.* antwoordt dat die ten voordeele der schuldeischers zou komen.

Het voorstel van den heer *Jongeneel*, met 13 stemmen, tegen die der HH. *Metelerkamp*, *Visscher*, *Voswinkel*, *Bake*, *Jongeneel*, *Karsten*, *Hengelaar*, *v. Boeielaer*, *v. Schermbeek*, *v. Hoytema*, *v. Lier*, en den Voorzitter, verworpen zijnde, word tmet 23 tegen die der HH. *Trip* en *v. Lier* besloten, de remissie niet te verleenen.

Aan de orde is de voordragt betreffende den openbaren verkoop van het Maliehuis.

De heer *Ram* zegt, dat in de buitenwijken groote behoefte is aan eene tweede brandspuit, en vraagt, of men niet een gedeelte van de stallen van het gebouw tot brandspuithuisje zou kunnen inrigten.

De *Voorz.* zegt, dat op die behoefte reeds geattenteerd is en dat er, op de eene of andere wijze, in zal voorzien worden.

De heer *Schuurman* kan zich met de voordragt vereenigen, doch wenschte die te zien geschieden door de vereeniging van Notarissen.

De *Voorz.* merkt aan, dat men, om de zaak te bespoedigen, reeds in betrekking is geweest, met den notaris *v. Schermbeek.*

De heer *Pabst* begrijpt niet hoe de heer *Schuurman* van B. en W. kan vergen, dat zij aan de *vereeniging der notarissen tot het houden van verkoopingen van roerende goederen* zouden opdragen den verkoop van vast goed. De vereeniging zou dan een notaris moeten aanwijzen. B. en W. hebben, dunkt Spr., een regt om den notaris te kiezen aan wien zij vertrouwen schenken. De door B. en W. ingeslagen weg komt hem dus juist voor.

De voordragt wordt zonder omvraag aangenomen.

Aan de orde is:

eene voordragt om de schuld van *f* 3300, door de stad ten haren laste genomen, bij de overdragt der scholen op de Lange Nieuwstraat, te vinden uit den post voor onvoorziene uitgaven over 1857, — konform;

Eene voordragt om *f* 600, verschuldigd over 1857, aan de uitgevers der Utrechtsche Courant, voor het leveren van de verslagen der zittingen van den raad, uit denzelfden post te voldoen, — konform.

Aan de orde is de beslissing omtrent de al of niet aanvaarding van het legaat van den heer *Stevens*.

De heer *v. Boetzelaer* stelt voor, aan exekuteuren kenbaar te maken dat, na ontvangen inlichtingen van B. en W., de raad van oordeel is, dat de Parochiescholen niet vallen onder de bewoordingen, waarin het legaat besproken is, en daarom in de aanvaarding bezwaar vindt.

De *Voorz.* acht het voldoende, dat men dan het voorstel van B. en W. eenvoudig verwerpt. Hij voor zich heeft de innige overtuiging, dat die scholen wel bedoeld zijn.

De heer *Voswinkel* zou het raadzaam achten, dat men het legaat niet aannam, wijl de bedoeling niet duidelijk is, en er andere scholen zijn, die er aanspraak op hebben. Spr. merkt nog aan, dat de heer *Stevens* gekontribuëerd heeft voor de zoogenaamde armenscholen, die geen diakoniescholen zijn, en het dus niet vreemd kan zijn, dat hij die scholen bedacht heeft, niet wetende of er twee of meer waren.

De heer *v. Hengelaar* zegt dat na het aanbod van exekuteuren de uitlegging van het testament niet, legt aan den raad, maar aan de exekuteuren en alleen dan, als er kwestie was of er twee of drie van die scholen waren, die onder toezigt van het bestuur staan, de raad zou moeten beslissen, doch dat er hier alleen kwestie is of het testament, in de uitvoering eenige moeijelijkheid kan opleveren, hetgeen Spr. niet gelooft. Weigerde nu de raad het aan te nemen, dan zou geen gevolg worden gegeven aan de bedoeling des testateurs, en nam men het aan en bleek later dat andere inrigtingen bedoeld waren, dan zou men de gelden altijd kunnen teruggeven.

De heer *van Lier* beaamt het gesprokene door den heer *Hengelaar*. Spr. wijst voorts op art. 1058 B. W., ten betooge, dat veel gehecht wordt aan de zienswijze der exekuteuren. Bijaldien de zaak eventueel mogt komen tot een proces, dan zullen dezen niet in gebreke blijven op te treden tot handhaving van wat hun voorkomt de bedoeling des testateurs geweest te zijn. Spr. gelooft dus dat de raad het legaat kan aanvaarden. De mogelijkheid van eventuele reklamatien mag den raad niet weêrhouden, om aan de welwillende beschikkingen des testateurs gevolg te geven.

De *Voorz.* gelooft dat als exekuteuren vragen, welke de bedoelde scholen zijn, men die toch zou moeten aanwijzen

De heer *Metelerkamp* zal zich in deze zaak buiten stem houden, doch merkt aan, dat exekuteuren geen advies hebben gegeven, maar dat hun eenvoudig eenige inlichtingen zijn gevraagd, die zij hebben verstrekt.

De heer *v. Lier* betreurt het dat exekuteuren hun gevoelen niet hebben kenbaar gemaakt; hij zou zelf wenschen hun advies alsnog te provoceren.

De heer *de Muralt* gelooft dat men die heeren voor de verstrekte inlichtingen dank verschuldigd is, maar zij niet geroepen waren om een advies te geven. Spr. gelooft dat hier niet van toepassing is art. 1058 B. W., maar art. 1006 B. W., waar uitdrukkelijk geschreven staat dat de legataris zal vorderen van den erfgenaam of exekuteur, dat hij de gelegateerde zaak zal uitkeeren; wordt hierin gedifflikulteerd, doordien welligt anderen geacht worden daarop regt te hebben, dan is art. 1058 van toepassing en zal de regter moeten beslissen. Spr. ziet echter in de aanvaarding van het legaat geen bezwaar, hoewel hij erkent, dat de woorden onduidelijk zijn, want hij is overtuigd, dat de erflater niet anders bedoeld heeft dan de parochie-scholen.

De heer *Pabst* zegt, dat, naar zijne overtuiging, de heer *Stevens* met de woorden »ik legateer *f* 2000.— »aan de armenscholen der Hervormden (geene diakonie»scholen hiervoren reeds bedacht," bedoeld heeft de parochie-scholen. Deze scholen worden toch grootendeels bezocht door kinderen van Hervormden, en staan als Hervormde scholen bij de bevolking bekend. De eenige scholen welke nog aanspraak maken zijn: 1°. De Nederduitsche Hervormde kleine kerkenraadsavondschool, en 2°. de Waalsche diakonieschool. De laatste school nu is uitgesloten, want het is een Diakonie-school, en de eerste heeft, naar Spr.'s inzien, evenmin regt, want al moge het waar zijn, dat de kleine kerkenraad daarvan de administratie heeft, het is eene Diakonie-school, omdat de kleine kerkenraad grootendeels uit Diakenen bestaat, en zij in dit opzigt alleen uit Diakoniezorg handelt.

De heer *v. Boetzelaer* verheugt zich dat de heer *Stevens* beter schijnt bekend geweest te zijn, met den toestand der armenscholen bij de Hervormde gemeente, dan de vorige Spr., en het geen betoog behoeft dat buiten de diakoniescholen er nog andere armenscholen bestaan, bestuurd door eene komm. uit den bijzonderen, kerkeraad geheel afgezonderd van de diakonie. Het komt er hier, alleen op aan, of de Parochiescholen, geacht kunnen worden Hervormde scholen te zijn — en dat kunnen ze nimmer — zoodat ze niet begrepen kunnen zijn, onder de bewoordingen door den testateur gebezigd, weshalve hij van oordeel is dat de raad het legaat niet kan aannemen, en wie er nu aanspraak op hebben is de zaak van exekuteuren.

(*Vervolg hierna*).

Snelpersdruk van L. E. BOSCH EN ZOON.